

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE KAMU-ÖZEL İŞ BİRLİĞİ ÜZERİNE BİLİMSEL EĞİLİMLER: BİBLİYOMETRİK AĞ ANALİZİ YAKLAŞIMI

SCIENTIFIC TRENDS ON PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS IN THE HEALTH SECTOR: A BIOMETRIC NETWORK ANALYSIS APPROACH

Dr. Öğr. Üyesi Emre YILMAZ¹

ÖZ

Bu çalışma, Web of Sciences veri tabanında yayımlanan, sağlık sektöründeki kamu-özel işbirliği araştırmalarını bibliyometrik yöntemlerle analiz ederek, bu alandaki araştırma eğilimlerini, en sık çalışılan konuları, kullanılan kavram ve anahtar sözcükleri, en sık yayın yapan ve atıf alan yazarları, dergileri, üniversiteleri ve ülkeleri, bilimsel iş birliği ağlarıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır. Belirlenen anahtar kelimeler doğrultusunda yapılan literatür taramasına göre toplam 625 araştırma makalesi çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmada, R Studio programlama dilinde Bibliometrix paketi ve Biblioshiny araçları kullanılarak analizler gerçekleştirilmiştir. Bulgular, kamu-özel işbirliği araştırmalarının özellikle 2005 sonrası ivme kazandığını, 2016 yılında atıfların zirve yaptığını, ABD, İngiltere, Hindistan gibi ülkelerin, BMC Health Services Research, Health Policy gibi dergilerin ve London School of Hygiene & Tropical Medicine ve Stanford Üniversitesi'nin üretimde başı çektiğini, Türkiye'nin ise sınırlı ancak etkili katkılar sunduğunu göstermektedir. Tematik analizde bakım, yönetim, sağlık hizmetleri ve performans gibi kavramların öne çıktığı görülmüştür. Anahtar kelime trendlerinde yönetim, karar verme, sistem, çerçeve, iletişim ve dijitalleşme gibi kavramlara olan ilginin arttığını ortaya koymaktadır. Bu çalışma, sağlık sektöründeki kamu-özel işbirliği alanında literatürün mevcut durumunu haritalayarak gelecek araştırmalar için stratejik yönelimler sunmakta ve çok disiplinli, uluslararası işbirlikçi yaklaşımların önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sağlık Yönetimi, Kamu-Özel İşbirliği, Bibliyometrik Analiz

JEL Sınıflandırma Kodları: I1, I18, H54, C80

ABSTRACT

This study aims to map the current state of research on public-private partnerships (PPPs) in the health sector by conducting a bibliometric analysis of studies indexed in the Web of Science database. The analysis explores research trends, frequently studied topics, key concepts and keywords, most prolific and highly cited authors, journals, universities, and countries, as well as patterns of scientific collaboration. Based on a literature search conducted using predefined keywords, a total of 625 research articles were included in the study. The analyses were carried out using the Bibliometrix package and Biblioshiny interface within the R Studio environment. The findings indicate that research on PPPs gained momentum particularly after 2005, with citation activity peaking in 2016. USA, UK, and India emerged as leading contributors, along with journals such as BMC Health Services Research and Health Policy, and institutions like the London School of Hygiene & Tropical Medicine and Stanford University. Although Turkey's contribution appears limited, it is nonetheless impactful. Thematic analysis revealed that concepts such as care, management, health services, and performance are prominent. Trends in keyword usage show a growing interest in governance, decision-making, systems, frameworks, communication, and digitalization. This study provides a comprehensive overview of the literature on PPPs in the health sector, offering strategic directions for future research and highlighting the importance of multidisciplinary and international collaborative approaches.

Keywords: Health, Health Management, Public Private Partnerships, Bibliometric Analysis

JEL Classification Codes: I1, I18, H54, C80

¹ İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, emreyilmaz@medipol.edu.tr

EXTENDED SUMMARY

Purpose and Scope:

Public-Private Partnerships (PPPs) in the health sector encompass collaborative structures where public and private institutions join forces to improve the delivery of health services, increase the health of individuals, and address complex health-related issues. PPPs, which provide a sharing of responsibilities and resources between government and private sector actors, create an environment that encourages innovation and efficiency in the health sector. The main motivation behind the establishment of PPPs in the health sector is the widespread recognition that today's multidimensional health problems cannot be solved by a single institution or sector. The coming together of the public and private sectors can yield beneficial results, especially for populations with limited access to health services. The global health environment is constantly changing in light of new and recurring threats. Research in the field of PPPs contributes to the development of new frameworks to address governance issues in the health sector, increasing its overall effectiveness and sustainability. In-depth analysis of these collaborative efforts will inform policymakers and support the development of strategies to improve global health outcomes. At this point, the bibliometric analysis method emerges as an effective tool to systematically evaluate the academic literature in the field of PPP in the health sector. This study aims to analyze the public-private partnership research in the health sector published in the Web of Sciences (WoS) database with bibliometric methods and to reveal the research trends in this field, the most frequently studied topics, the concepts and keywords used, the most frequently published authors, journals, universities and countries, and scientific collaboration networks.

Design/methodology/approach:

In the study, research articles on public-private partnerships in the health sector in the WoS database were examined. A search was conducted on WoS within the scope of certain keywords and a total of 625 articles that met the appropriate criteria were included in the study. In the analyses, the Bibliometrix package and Biblioshiny tools were used in the R Studio programming language, which provides an open access and high-quality interface in terms of visualization. The Biblioshiny module allows in-depth analysis of data sets such as data visualization, data mapping, tabulation, and detailed analysis of citations. The scanning and data downloading process was completed on May 05, 2025.

Findings:

The oldest of the 625 articles is from 1989, and the newest is from 2025. The average age of the articles is 7.78 years, the annual growth rate is 9.23%, and the average number of citations per article is 17.07. The most frequently published journals include BMC Health Services Research, Health Policy, Health Affairs, and International Journal of Health Planning and Management. The most cited journals are The Lancet, Social Science & Medicine, and Arthritis Care & Research, respectively. In terms of productivity, the universities with the most publications are the London School of Hygiene & Tropical Medicine (29 publications) and Stanford University (25 publications). While the USA (136 articles), India (54), England (52), the Netherlands (38), and China (33) stand out among the countries; Turkey constitutes 1% of the total production with 6 articles, but draws attention with an average of 39.7 citations per article. According to keyword analysis, "care", "management", "healthcare", "performance" and "impact" are among the most frequently used concepts. In the trend analysis by year, it has been seen that concepts such as "framework", "communication", "decision-making", "delivery" and "identification" have been on the rise in the recent period.

Conclusion and Discussion:

The analyses revealed that publications on public-private partnerships are distributed among different universities and countries, but production is concentrated around a few countries. Key words such as "care", "management", "healthcare", "performance" and "impact" are prominent in the PPP literature, indicating that concepts such as service delivery, quality management and effectiveness of health systems are at the center. In the thematic analysis classification, it was determined that PPP research progresses in a wide spectrum, but there are still gaps, especially in niche themes such as "biotechnology", "ICT-based screening" and "palliative care". In addition, the fact that the international co-authorship rate remained at 33.76% indicates that multi-center and multi-disciplinary research teams are not widespread enough. This indicates that scientific production in multi-actor collaboration models such as PPP should be similarly pluralistic. In terms of future research, it is of great importance to conduct studies that are sensitive to local contexts, multi-disciplinary, collaborative and especially focus on vacant thematic areas. This approach will provide strategic contributions in terms of both scientific and applied policy making.

1. GİRİŞ

Sağlık sektöründe Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ), kamu ve özel kuruluşlarının sağlık hizmet sunumunu geliştirmek, bireylerin sağlık düzeyini artırmak ve sağlık hizmetleriyle ilgili karmaşık sorunları ele almak amacıyla güçlerini birleştirdiği işbirlikçi yapıları kapsamaktadır. Devlet ile özel sektör aktörleri arasında sorumluluk ve kaynak paylaşımını sağlayan KÖİ'ler, sağlık sektöründe yenilikçiliği ve verimliliği teşvik eden bir ortam yaratmaktadır. (Katz vd., 2018). Alanyazına bakıldığında çeşitli araştırmalar ve raporlar, KÖİ'lerin faydalarını vurgulamakta; halk sağlığı ihtiyaçlarının karşılanmasında bu işbirliklerinin çok yönlü yapısına dikkat çekmektedir. AIDS, tüberküloz ve sıtma gibi hastalıklarla mücadelede küresel fonların oluşturulması, kaynakların bir araya getirilmesi ve uzmanlık bilgi ve deneyim paylaşımı sayesinde etkili çözümler geliştirilmektedir (Suárez-Herrera vd., 2024). Ayrıca, özel sektörün sağlık hizmet sunumunda sağlık sistemlerine entegre edilmesinin, özellikle kaynak yetersizliği yaşanan bölgelerde hizmet sunumunun etkinliğini artırdığı da vurgulanmaktadır (Ooms vd., 2022; Ebulue vd., 2024). Bu tür çalışmalar, işbirliğine dayalı yönetişimin sağlık hizmetlerinde inovasyonu nasıl teşvik edebileceğini ve sağlık sistemlerinin dayanıklılığını nasıl artırabileceğini anlamayı da kolaylaştırmaktadır (Dsouza vd., 2024). Sağlık sektöründe KÖİ'nin önemi, özellikle COVID-19 salgını gibi küresel sağlık krizleri döneminde artış göstermiştir. COVID-19 salgını, küresel sağlık sistemlerinin kırılgan yönlerini gözler önüne sermiş ve çok sektörlü, kolektif müdahalelere duyulan ihtiyacı açık bir biçimde ortaya koymuştur (Siqueira vd., 2022). Türkiye özelinde yapılan araştırmalar, sağlık sistemlerinin krizlere karşı dayanıklılığını artırmada liderlik ve örgütsel esnekliğin önemine dikkat çekmektedir (Kocaman vd., 2024; Terlemez vd., 2024). Bu tür durumlarda, her iki sektörden sağlanan kaynaklar, uzmanlık ve yenilikçi çözümlerden faydalanmayı amaçlayan entegre yaklaşımlar çok daha anlamlı hale gelmektedir.

Sağlık sektöründe KÖİ'lerin oluşturulmasının ardındaki temel motivasyon, günümüzün çok boyutlu sağlık sorunlarının tek bir kurum ya da sektör tarafından çözülemeyeceği yönündeki yaygın kabuldür. Kamu ve özel sektörün bir araya gelmesi, özellikle sağlık hizmetlerine erişimin sınırlı olduğu nüfuslar açısından faydalı sonuçlar doğurabilmektedir (Sanders vd., 2014). Bu işbirliği modeli, sivil toplum kuruluşları (STK'lar) ve diğer paydaşların da sürece dâhil edilmesiyle daha geniş koalisyonların kurulmasına olanak tanımakta, bu sayede sağlık çıktılarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır (Storeng ve Puyvallée, 2018; Mahat vd., 2018). KÖİ'nin etkinliğinin değerlendirilmesi; iyi uygulamaların belirlenmesi, politika yapıcılarının bilgilendirilmesi ve hem finansmanda hem de hizmet sunumunda hakkaniyete dayalı sağlık sisteminin kurulması açısından kritik bir önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar, kamu-özel işbirliğinin temel sağlık hizmetlerine erişimi anlamlı düzeyde artırdığını ve tüberküloz kontrolü ile anne sağlığı gibi alanlarda kayda değer başarılar sağladığını göstermektedir (Arini vd., 2021; Baxter ve Casady, 2020). KÖİ modellerinde, kamu yararı ile özel sektör çıkarları arasında dikkatli bir denge kurulmasını gerekmektedir. Özel sektörün kâr odaklı yapısı kamu sağlığı hedefleriyle örtüşmediğinde hizmet sunumunda ya da erişimde eşitsizlikler ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle, KÖİ düzenlemelerinde paydaşların algı ve deneyimlerinin analiz edilmesi, güç dinamiklerinin belirlenmesi ve ortaklıkların tüm paydaşlar için adil ve faydalı olmasını sağlamak açısından önemlidir (Dove vd., 2024; Nuhu vd., 2020). Nitekim bu süreçte iletişim kanallarının açık olması, etkili yönetimle birlikte paydaşlarla ilişkilerin güçlendirilmesi ve ölçülebilir performans kriterlerinin oluşturulması, şeffaflık ve hesap verebilirliğin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır (Weel vd., 2017; Callens vd., 2024). KÖİ alanındaki araştırmalar sağlık sektöründeki yönetim sorunlarını çözmeye yönelik yeni çerçevelerin geliştirilmesine katkı sağlayarak genel etkinliğini ve sürdürülebilirliği artırmaktadır (Wu vd., 2022; Komedi vd., 2019). KÖİ'lerde özel sektörün dinamizmi ile desteklenen, modern ve yüksek teknolojinin yarattığı inovatif girişimlerin sağlık çıktıları üzerindeki etkisi de ayrıca ön plana çıkmaktadır. Özellikle yapay zekâ, büyük veri analitiği ve dijital sağlık çözümleri gibi araçlar sayesinde kaynak tahsisi optimize edilmekte, hizmet erişimi artırılmakta ve hizmet bakım kalitesi geliştirilmektedir (Jiménez-Buñuales vd., 2024; Ballantyne ve Stewart, 2019; Nozaki vd., 2021). Kamunun çekirdek hizmet olarak sınıflandırılan sağlık hizmeti dışındaki hizmet kalemlerinin sunumunu özel sektöre devretmesi ve böylelikle özel teknoloji şirketleri ile yapılan iş birlikleri, mevcut sağlık altyapılarındaki eksiklikleri gidermek adına etkili çözümler sunmaktadır (Gross ve Geiger, 2023; Lee vd., 2021).

Küresel sağlık ortamı, yeni ve tekrar eden tehditler ışığında sürekli olarak değişmektedir. Bu bağlamda, kamu-özel iş birliklerine yönelik araştırmaların sürdürülmesi, sağlık sistemlerinin dayanıklılığını artırmak açısından elzemdir (Kuteesa vd., 2024; Siqueira vd., 2022). Bu işbirlikçi çabaların derinlemesine analizi, politika yapıcılarını bilgilendirerek, küresel sağlık sonuçlarını iyileştirecek stratejilerin oluşturulmasını destekleyecektir. Bu noktada, bibliyometrik analiz yöntemi, sağlık sektöründe KÖİ alanındaki akademik literatürü sistematik biçimde değerlendirmek için etkili bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bibliyometrik analiz; araştırma eğilimleri,

bilimsel yayınların etkisi ve alan içindeki tematik bağlantılar gibi konularda yapısal ve nicel içgörüler sunar (Kokol vd., 2020; Yılmaz ve Tuzlukaya, 2023). Bu yöntem, literatürden elde edilen verilerin istatistiksel araçlarla analiz edilmesini, görselleştirilmesini ve zaman içindeki eğilimlerin ortaya konulmasını sağlar (Srivastava ve Srivastava, 2022). Genellikle atıf sayıları, yayın sıklıkları, yazar iş birlikleri ve coğrafi dağılım gibi metrikleri kapsayan bibliyometrik analizler, belirli bir alandaki entelektüel yapıyı anlamak açısından yol gösterici olmaktadır. Bu çalışmalar disiplinler arası alanların mevcut bilgi birikimini haritalamak, önde gelen yazarları, kurumları ve etkili yayınları tanımlamak açısından önemlidir (Kokol vd., 2020; Yılmaz ve Tuzlukaya, 2023). Ayrıca, KÖİ modellerine yönelik ilginin zamanla nasıl geliştiği, hangi küresel olayların bu ilgiyi tetiklediği ve araştırma faaliyetlerinin hangi tematik eksenlerde yoğunlaştığı gibi sorulara da yanıt verebilmektedir (Budiono vd., 2024). Bu bağlamda, analizin kullanıldığı çalışmalar ilgili alandaki politika yapıcılar, uygulayıcılar ve araştırmacılar için yönlendirici olarak stratejik bilgiler sunmakta ve gelecekteki araştırmalar için önemli boşlukları ortaya koymaktadır.

Bu çalışma Web of Sciences (WoS) veri tabanında yayımlanan sağlık sektöründeki kamu-özel işbirliği araştırmalarını bibliyometrik yöntemlerle analiz ederek, bu alandaki araştırma eğilimlerini, en sık çalışılan konuları, kullanılan kavram ve anahtar sözcükleri, en sık yayın yapan yazarları, dergileri, üniversiteleri ve ülkeleri, bilimsel iş birliği ağlarıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Veri Toplama ve Arama Kriterleri

Çalışmada, sağlık sektöründe kamu-özel işbirliği konusunda WoS veri tabanında yer alan araştırma makaleleri incelenmiştir. Bu veri tabanının seçilmesindeki temel sebep, WoS veri tabanında endekslenen araştırmalara uluslararası bilimsel çevrenin duyduğu itimat ve güvenilirlik düzeyidir. Nitekim WoS veri tabanı yayın etiği ve etki faktörü açısından nitelikli, izlenebilir ve güvenilir çalışmaları içermektedir. Belirli anahtar kelimeler kapsamında WoS üzerinden tarama gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kullanılan anahtar kelimeler, alan yazındaki yaygın kullanımlar ve konuya ilişkin temel kavramsallaştırmalar göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Bu süreçte hem literatür taraması hem de uzman görüşlerine dayalı bir değerlendirme yapılmıştır. Araştırmada kullanılan anahtar kelimeler, ("public private partnership" OR "public private collaboration" OR "PPP" OR "private sector involvement") AND ("health" OR "healthcare" OR "health sector") olarak belirlenmiştir. Verinin sınırlandırılması, tür olarak "makale" ve konu kapsamı olarak "Management/Public Administration/Health Care Sciences Services/Health Policy Services/Economics/Social Sciences Interdisciplinary/Business Finance/Business/Political Science/Social Issues/Operations Research Management Science" filtreleri ile gerçekleştirilmiştir. Belirlenen anahtar kelimelere uygun olarak gerçekleştirilen tarama sonucunda, toplam 625 makale tespit edilmiş ve bu makaleler bibliyometrik analiz yöntemiyle kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Çalışma yalnızca açık erişimli, kamuya açık bibliyometrik verilere dayandığı ve kişisel veri içermediği için etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Verilerin Analizi

Bibliyometri, bilimsel çalışmalardaki etkileşim ve diğer yayıncılık süreçlerini incelemek amacıyla matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin uygulandığı analitik bir yaklaşımdır (Diodato ve Gellatly, 2013). Bu çalışmada, sağlık sektöründe kamu-özel iş birliğinin konu olduğu sağlık sistemi kapsamında ele alınan çalışmalar değerlendirilmiştir. Bu sayede alandaki etkin araştırmacılar, üniversiteler, etkileşim ağları ve dergiler belirlenmiştir. Ayrıca mevcut araştırma eğilimleri, tematik kümelenmeler ve araştırma trendleri sistematik bir şekilde ortaya çıkarılmıştır. Bibliyometrik analizlerin sağlık yönetimindeki kullanımı, literatür eğilimlerinin stratejik bir çerçevede anlaşılmasına ve karar destek süreçlerine entegrasyonuna katkı sağlamaktadır (Kocaman, 2022; Gedikli ve Kocaman, 2024). Tarama ve veri indirme süreci 05 Mayıs 2025'te sonlandırılmıştır. 625 makalenin metadatası indirilerek analizler gerçekleştirilmiştir. Analizlerde, açık erişimli ve görselleştirme açısından kaliteli bir arayüz sağlayan R Studio programlama dilinde Bibliometrix paketi ve Biblioshiny araçları ile analizler yapılmıştır. RStudio, yükselen bir trend olan açık kaynak kodlu yazılımların en bilinenleri arasındadır. Bibliyometrik datanın işlenmesi yoluyla literatürdeki değişimleri keşfetmede araştırmacılara kullanım ve analiz kolaylığı sunan bir program olduğu değerlendirilmektedir. Biblioshiny modülü, veri görselleştirme, veri haritalama, tablolaştırma, atıfların detaylı analizi gibi veri setlerinin derinlemesine analizine olanak sağlamaktadır (Aria ve Cuccurullo, 2017; Dirik, Erhan ve Eryılmaz, 2024).

Sınırlılıklar

Araştırma sadece WoS veri tabanının ana koleksiyonunda yer alan açık erişimli araştırma makaleleri ile sınırlandırılmıştır. Gelecek çalışmalar, daha farklı kapsamdaki veri tabanlarını ve detaylı içerik analizlerini içerecek şekilde genişletilebilir ve alana daha derinlemesine katkı sağlanabilir.

3. BULGULAR

Genel Bilgiler

Bu bölümde araştırmanın meta verisine ilişkin genel bulgulara yer verilmektedir. Tablo 1'e göre; ulaşılan 625 makalenin en eskisi 1989, en yenisi 2025 tarihli. Çalışmalar toplam 296 farklı dergiye yayımlanmıştır. Makalelerin ortalama yaşı 7,78 ve büyüme hızları yıllık olarak %9,23'tür. Her bir makale başına düşen ortalama atıf sayısı 17,07'dir. Tüm makaleler için kullanılan toplam referans sayısı 24.993'tür. Çalışmalardaki toplam yazar sayısı 2857'dir. Çalışma başına ortalama 4,87 yazar düşmektedir. 81 makale ise tek yazarlıdır. Çalışmalarda yazarlar tarafından kullanılan farklı anahtar sözcüklerin toplam sayısı 2141'dir. Yayıncılar tarafından belirlenen anahtar sözcükler toplamı ise 1360'dır (keywords plus). Uluslararası iş birliği ile üretilen eser oranı %33,76'dır.

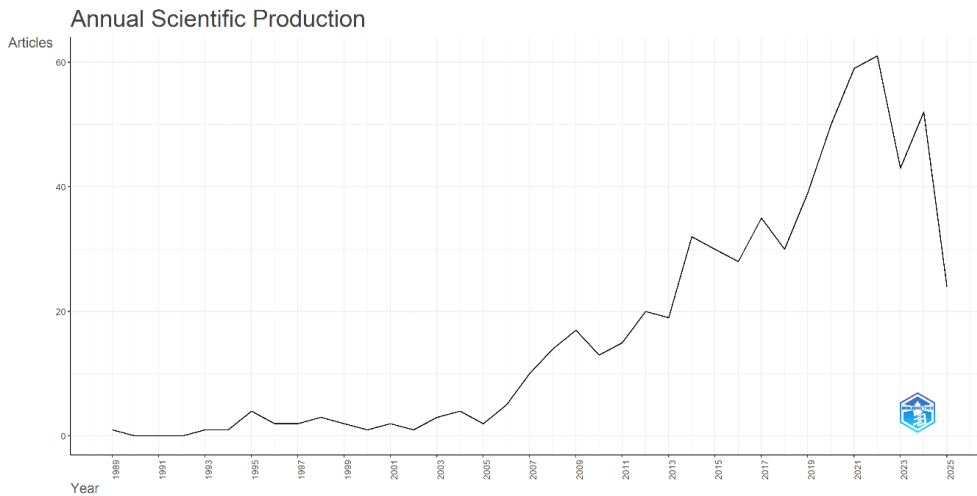
Tablo 1. Makalelere Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Zaman aralığı	1989:2025	Toplam yazar sayısı	2857
Kaynaklar (Dergiler)	296	Tek yazarlı makaleler	81
Makale sayısı	625	Dosya başına ortak yazar	4,87
Yıllık büyüme hızı %	%9,23	Uluslararası ortak yazarlık %	%33,76
Makale ortalama yaşı	7,78	Anahtar kelimeler (Keywords Plus)	1360
Doküman başına düşen atıf sayısı	17,07	Yazarların belirlediği anahtar kelimeler	2141
Toplam Referanslar	24993		

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Yıllara Göre Yayın Artış Eğilimi

Sağlık sektöründe kamu-özel iş birliği araştırmalarının yıllara göre dağılımlarına bakıldığında 2005 yılı itibarıyla pozitif yönlü ivme kazanarak arttığı ve 2023 yılına kadar bu artışın devam ettiği, 2023 yılında diğer yıllara görece yayın sayısının azalma eğilimine girdiği 2024'te ise tekrardan pozitif yönlü ivmelendiği görülmektedir (Şekil 1). 2025 yılı eğilimi makale yazım itibarıyla tüm yıl verisini yansıtmadığı için dikkate alınmamıştır.

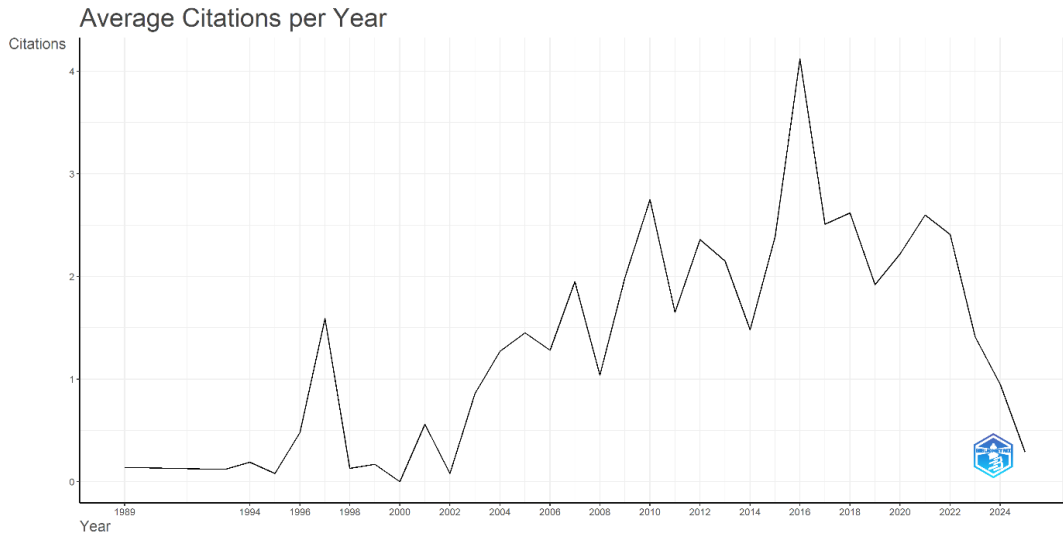

Şekil 1. Yıllara Göre Yayın Artış Eğilimi

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Yıllara Göre Atıf Artış Eğilimi

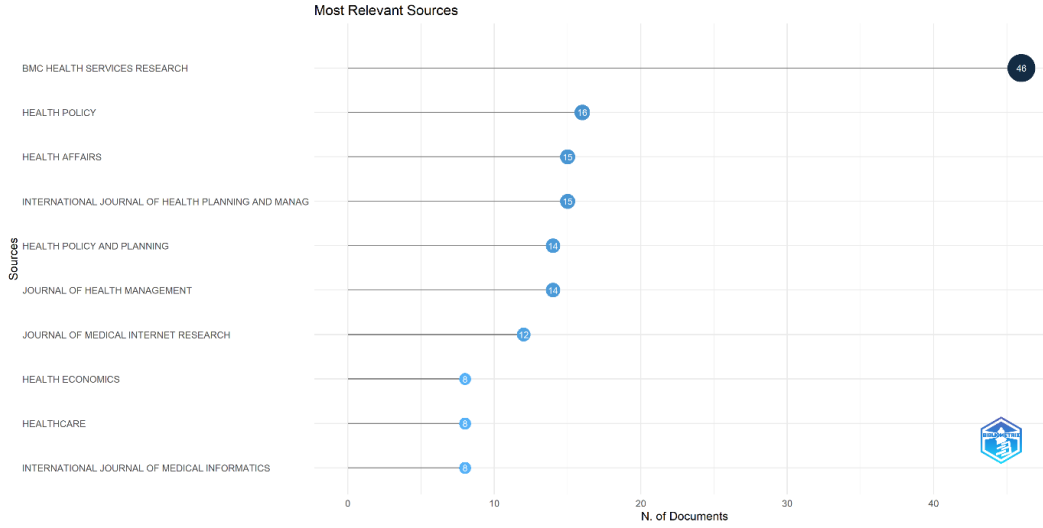
Şekil 2’de, araştırmaların aldığı atıf sayısının yıllar içerisindeki eğilimleri görülmektedir. Yayın sayısındaki artış eğilimine paralel biçimde, çalışmaların aldığı ortalama atıf sayıları da yıllar içerisinde artış eğilimi göstermektedir (Şekil 2). Çalışmalara yapılan atıfların 2016 yılında zirveye ulaştığı (yayın başına 4.1 atıf) belirlenmiştir. Belirli aralıklarda gerçekleşen sıçrama ve kırılmalara ayrıca dikkat edilmelidir. Sağlık sektöründeki kamu-özel iş birliği çalışmaları atıfların doğrusal olarak yükseliş eğilimi göstereceği binlerce kaynağın olduğu bir temele henüz sahip değildir. Nitekim bu durum alanla ilgili yapılacak gelecek çalışmaların da atıf alma potansiyelinin yüksekliğini ifade etmektedir.

Şekil 2. Yıllara Göre Atıf Artış Eğilimi

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

En Sık Yayın ve Atıf Yapılan Dergiler

Sağlık sektöründe kamu-özel iş birliği konusuyla ilgili en sık yayın yapılan ilk on dergi sırasıyla; BMC Health Services Research (46), Health Policy (16), Health Affairs (15), International Journal of Health Planning and Management (15), Health Policy and Planning (14), Journal of Health Management (14), Journal of Medical Internet Research (12), Health Economics (8), Healthcare (8) ve International Journal of Medical Informatics (8) şeklindedir (Şekil 3). Bu dergiler, gelecek çalışmalar açısından potansiyel yayın platformları olarak değerlendirilebilir.

Şekil 3. En Sık Yayın Yapılan Dergiler

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Ayrıca analiz dahilindeki tüm kaynaklar kendi içerisinde değerlendirildiğinde en çok atıfta bulunulan ilk 10 dergi Tablo 2’de ifade edilmektedir.

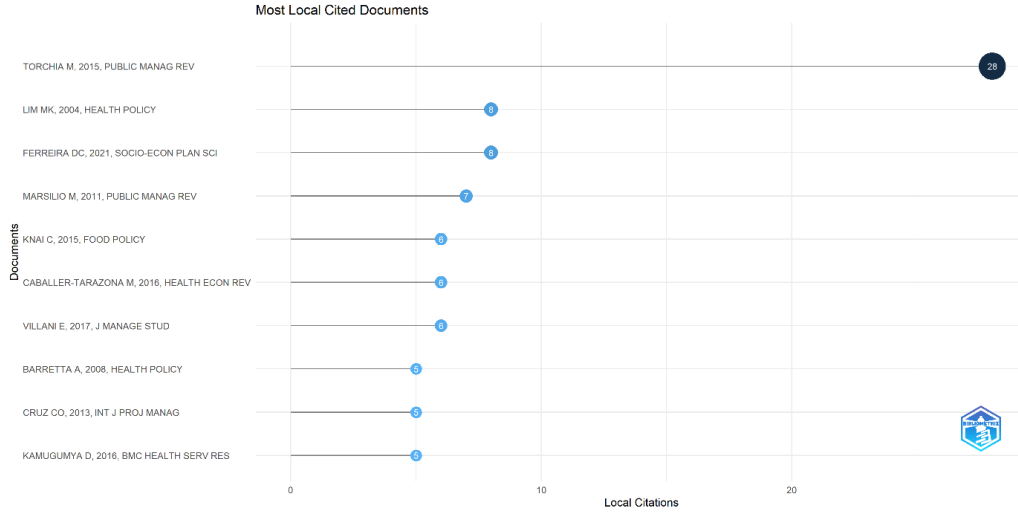
Tablo 2. Makalelerine En Çok Atıf Yapılan Dergiler

No	Dergi	Atıf yapılan makaleler
1	The Lancet	318
2	Social Science & Medicine	218
3	Arthritis Care & Research	214
4	Health Affairs	191
5	BMC Health Services Research	174
6	Health Policy	166
7	Health Policy and Planning	159
8	Bulletin of the World Health Organization	152
9	Public Administration Review	151
10	PLOS One	150

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

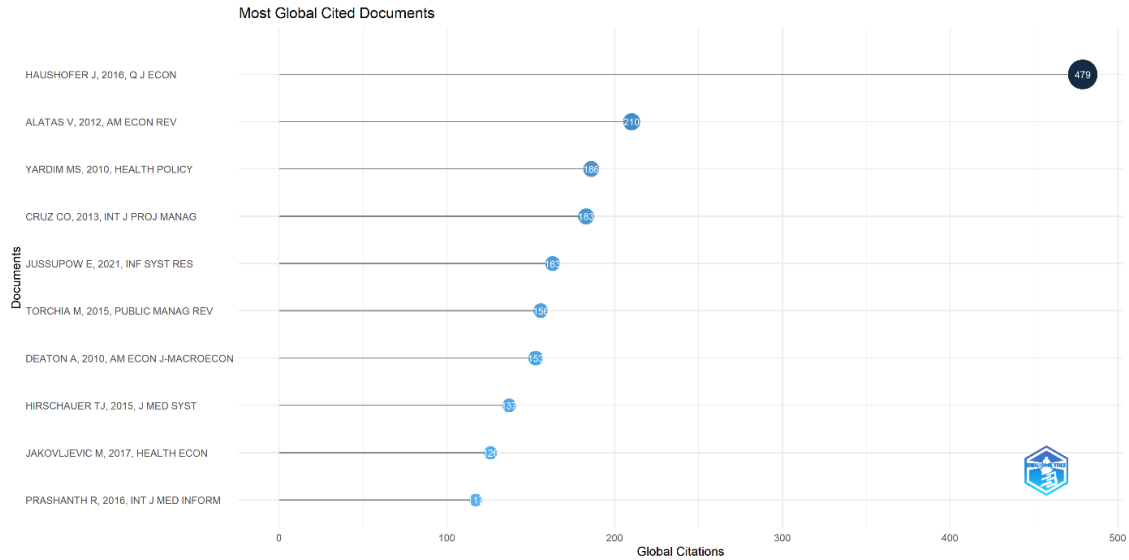
En Çok Atıf Alan Makaleler

Analize dahil edilen çalışmalar kendi içerisinde değerlendirildiğinde, en çok atıf alan eserler (Şekil 4) ile küresel ölçekte en çok atıf alan eserlere (Şekil 5) dair bulgulara yer verilmektedir. 625 makale arasından en fazla atıf alan çalışmaların sağlık sektöründe kamu-özel iş birliği alanı açısından temel ve önemli çalışmalar olduğu ifade edilebilir. Bu alan ile ilgili araştırma tasarlamadan önce belirtilen eserlerin detaylı incelenmesi ve tasarımın sonrasında yapılması alanyazına özgün değeri yüksek araştırmalarla katkı sağlanması açısından önemlidir.

Şekil 4. En Çok Atıf Alan Makaleler (Yerel)

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

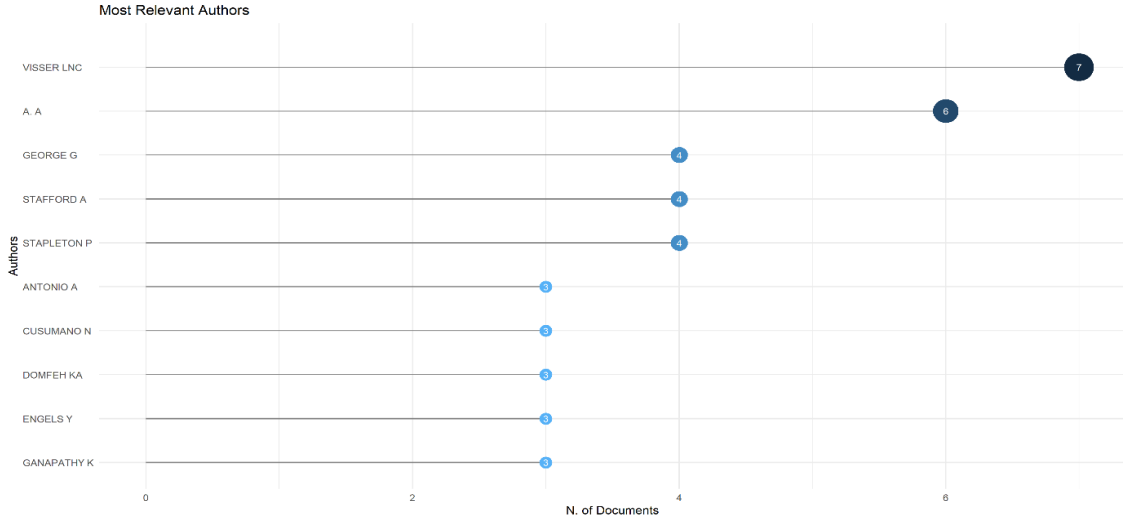
Şekil 5. En Çok Atıf Alan Makaleler (Küresel)

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

En çok atıf alan (global) ilk beş makale sırasıyla; Haushofer ve Shapiro (2016), 479 atıf (yılıda ortalama 47,9); Alatas vd. (2012), 210 atıf (yılıda ortalama 15); Yardım vd. (2010) 186 atıf (yılıda ortalama 11,63); Cruz ve Marques (2013), 183 atıf (yılıda ortalama 14,08); Jussupow vd. (2021), 163 atıf (yılıda ortalama 32,6); Torchia vd. (2015) 156 atıf (yılıda ortalama 14,18); Deaton ve Heston (2010), 153 atıf (yılıda ortalama 9,56); Hirschauer vd. (2015), 137 atıf (yılıda ortalama 12,45); Jakovljevic vd. (2015), 126 atıf (yılıda ortalama 14) ve Prashanth vd. (2017), 117 atıf (yılıda ortalama 11,7) olarak tespit edilmiştir. Bu 10 makale toplamda 1910 atıf almıştır ve analize dahil edilen 625 makaleye yapılan toplam atıfların %17,90'ını temsil etmektedir.

En Üretken Yazarlar

Konuyla ilgili en fazla yayın yapan yazarlar ve yayın sayılarına ilişkin görsel Şekil 6'da yer almaktadır. Visser (7 yayın), Akintoye (6 yayın), George (4 yayın), Stafford (4 yayın) ve Stapleton (4 yayın) akademik makaleleri ile sağlık sektöründe kamu-özel iş birliği alanına katkı sunan öncü araştırmacılar.

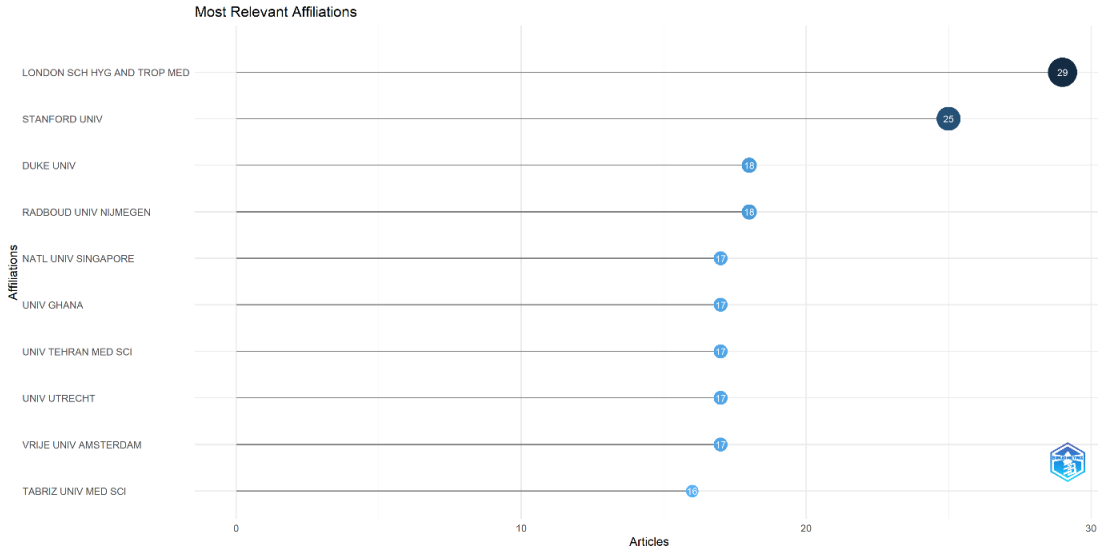

Şekil 6. En Fazla Yayını Olan Yazarlar

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Alana Liderlik Eden Üniversiteler ve Ülkeler

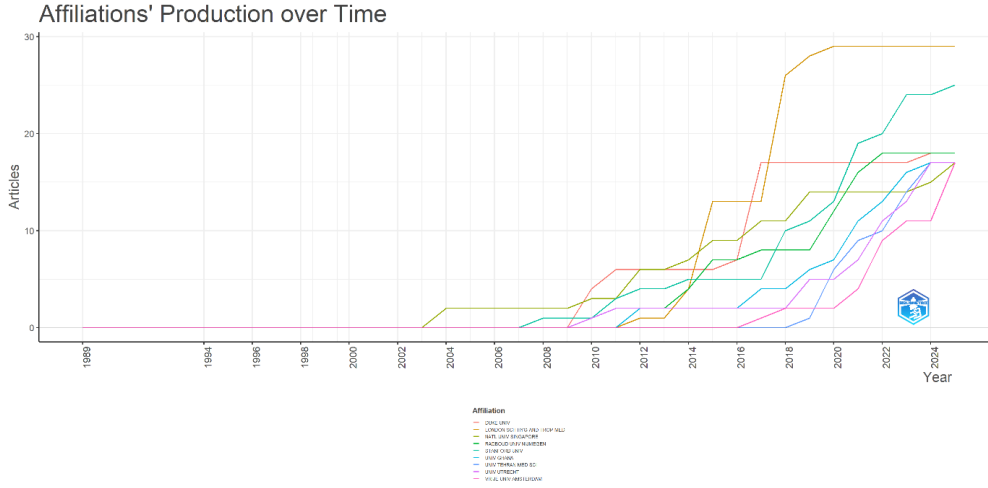
Sağlıkta kamu-özel iş birliği alanıyla ilgili en etkili yayın profiline sahip üniversiteler Şekil 7’de sıralanmaktadır. Buna göre; London School of Hygiene & Tropical Medicine 29 farklı makale ile zirvede yer almaktadır. Stanford University ise 25 makale ile ikinci sıradadır. Diğer üniversiteler sırasıyla, Duke University (18 makale), Radboud University Nijmegen (18 makale), National University of Singapore (17 makale), University of Ghana (17 makale), Tehran University of Medical Science (17 makale), University of Utrecht (17 makale), Vrije University of Amsterdam (17 makale) ve Tabriz University of Medical Sciences (16 makale) olarak tespit edilmiştir.

Şekil 7. Üniversitelere Göre Makale Sayıları

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Ayrıca yayın üretimi noktasında London School of Hygiene & Tropical Medicine ve Stanford Üniversitesi’nde diğer üniversitelere nazaran son beş yıldır ortalamanın üzerinde bir üretimin olduğu Şekil 8’teki trend eğiliminden açıkça görülmektedir.

Şekil 8. Üniversitelere Göre Makale Sayısı Yıllık Trend

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Makalede yer alan sorumlu yazarların bağlı olduğu üniversitelere göre ülke sıralamalarına bakıldığında ilk 5 ülke sırasıyla ABD (136 makale), Hindistan (54 makale), İngiltere (52 makale), Hollanda (38 makale) ve Çin (33 makale) olarak sıralanmıştır (Tablo 3). Bu 5 ülke analizde yer alan toplam makalelerin %50,10'unu oluşturmaktadır. %21,8'lik makale üretimi ile ABD sıralamada başı çekmektedir. Türkiye ise toplam 6 makale ile %1'lik katkı sağlamaktadır. En fazla yayın yapan ülkelerle ilgili dikkat çeken bir bulgu da uluslararası iş birliği yapılan yayınlardaki yoğunluktur. İlk 5 sırada yer alan ülkelerin ev sahipliği yaptığı yayınlarda uluslararası iş birlikleri göze çarpmaktadır. Nitekim bu durum homojen bir ekip çalışmasına nazaran çok kültürlü ve farklı grupların dahil olduğu çalışma ekiplerinin yayın üretme potansiyellerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca yayınlarından en fazla alıntı yapılan ülkelere makale üretimi performanslarına benzer bir eğilim seyretmektedir. ABD (2718 atıf), İngiltere (1281 atıf), Almanya (705 atıf), Hindistan (655 atıf), Hollanda (527 atıf) ve Çin (406 atıf) ile öncü ülkeler arasında yer almaktadır.

Tablo 3. Sorumlu (Corresponding) Yazarların Ülkeleri, İş Birlikleri ve Ülkelere Göre Atıf Sayıları (İlk 25 Ülke)

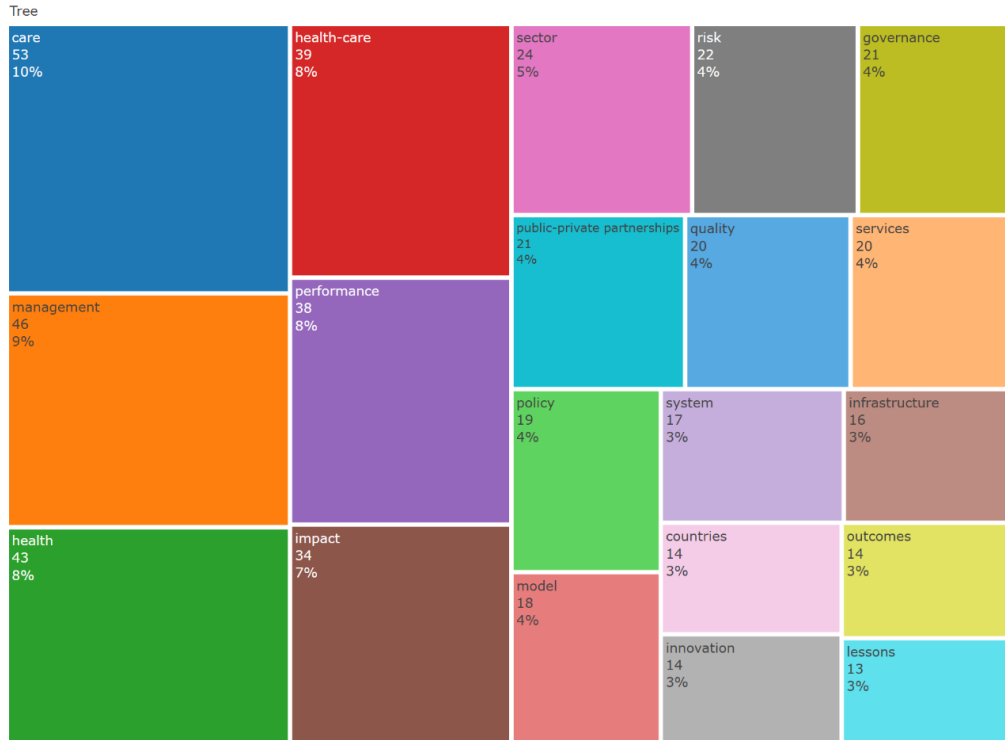
Ülke	Makale Sayısı	Makaleler %	SCP	MCP	MCP %	Toplam atıf	Ortalama makale atıf sayısı
ABD	136	21,8	107	29	21,3	2718	20,00
Hindistan	54	8,6	45	9	16,7	655	12,10
İngiltere	52	8,3	33	19	36,5	1281	24,60
Hollanda	38	6,1	18	20	52,6	527	13,90
Çin	33	5,3	21	12	36,4	406	12,30
İtalya	21	3,4	11	10	47,6	330	15,70
İspanya	21	3,4	17	4	19	231	11,00
Avustralya	17	2,7	9	8	47,1	166	9,80
İran	16	2,6	10	6	37,5	97	6,10
Kanada	13	2,1	9	4	30,8	225	17,30
Almanya	13	2,1	7	6	46,2	705	54,20
İsviçre	11	1,8	4	7	63,6	155	14,10
Fransa	10	1,6	3	7	70	89	8,90
Singapur	9	1,4	6	3	33,3	148	16,40

İsveç	9	1,4	5	4	44,4	133	14,80
Brezilya	8	1,3	6	2	25	44	5,50
Gana	8	1,3	4	4	50	75	9,40
İrlanda	8	1,3	3	5	62,5	113	14,10
Malezya	7	1,1	4	3	42,9	76	10,90
Nijerya	7	1,1	4	3	42,9	143	20,40
Yeni Zelanda	6	1	4	2	33,3	130	21,70
Pakistan	6	1	3	3	50	70	11,70
Güney Afrika	6	1	6	0	0	44	7,30
Tayland	6	1	5	1	16,7	193	32,20
Türkiye	6	1	5	1	16,7	238	39,70

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Alandaki Araştırmaların Yoğunlaştığı Noktalar ve Eğilimleri

Analiz dahilindeki çalışmalarda anahtar kelimeler (keywords plus) ile oluşturulan kelime ağacı Şekil 9'da yer almaktadır. Anahtar kelimeler analiz edilerek, çalışma kriterlerine uygun 625 makalede 1360 farklı anahtar kelime kullanılmıştır. Buna göre kelimelerin görülme sıklıkları sırasıyla care (53), management (46), Health (43), Health-care (39), performance (38), impact (34), sector (24), risk (22), governance (21) ve public-private partnerships (21) olarak tespit edilmiştir. Bu kavramlar alanın öne çıkan noktalarıdır. Böylelikle araştırma alanındaki önemli noktalar ve yazarların yoğunlaştığı konular tespit edilebilir. Konuyla ilgili araştırma öncesi ve sonrasında ortak bir zemin etrafında toplanmak için tercih edilmesi yararlı olacak ipuçları vermektedir. Ayrıca anahtar sözcükler ile oluşturulan en sık kullanılan ilk 50 kelimenin yer aldığı kelime bulutu da Şekil 10'da yer almaktadır.

Şekil 9. Kelime Ağacı-20 kelime

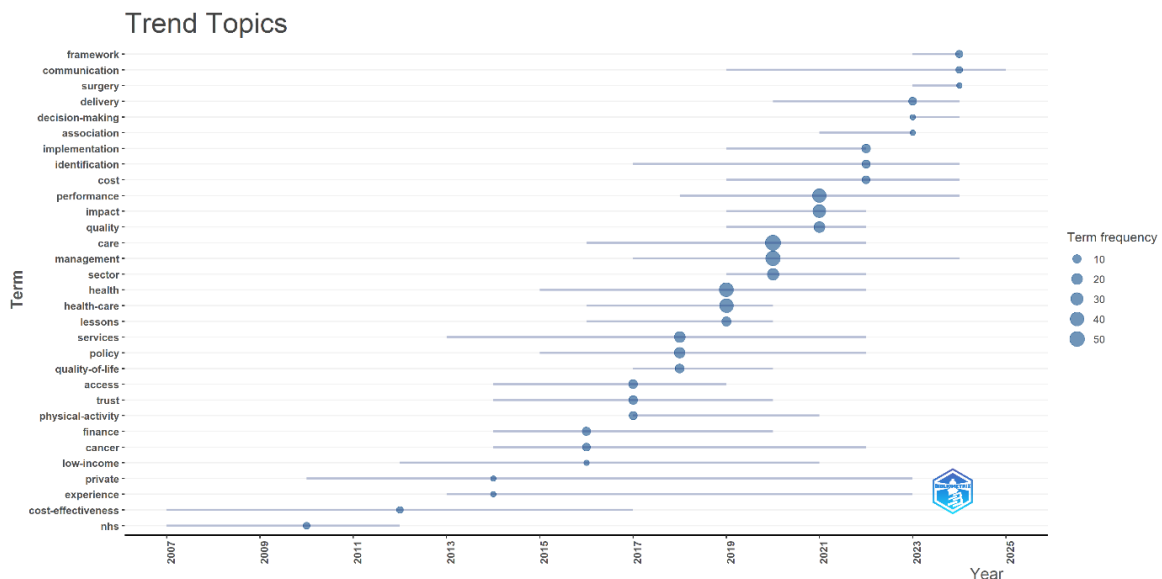
Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Şekil 10. Kelime Bulutu-50 kelime

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Anahtar kelimelerin yıllara göre eğilimini belirten trend analizi gerçekleştirilmiştir. Analize göre son yıllarda öne çıkan kavramlar “framework”, “communication”, “decision-making”, “delivery”, “cost”, “identification” olurken; “performance”, “impact”, “quality”, “care”, “management”, “health-care”, “services” ve “policy” kavramları da son yıllarda azalsa da kullanım sıklığı en yüksek kavramlar arasındadır. Zaman içerisinde araştırmacıların kullanım eğilimleri Şekil 11’de görülmektedir.

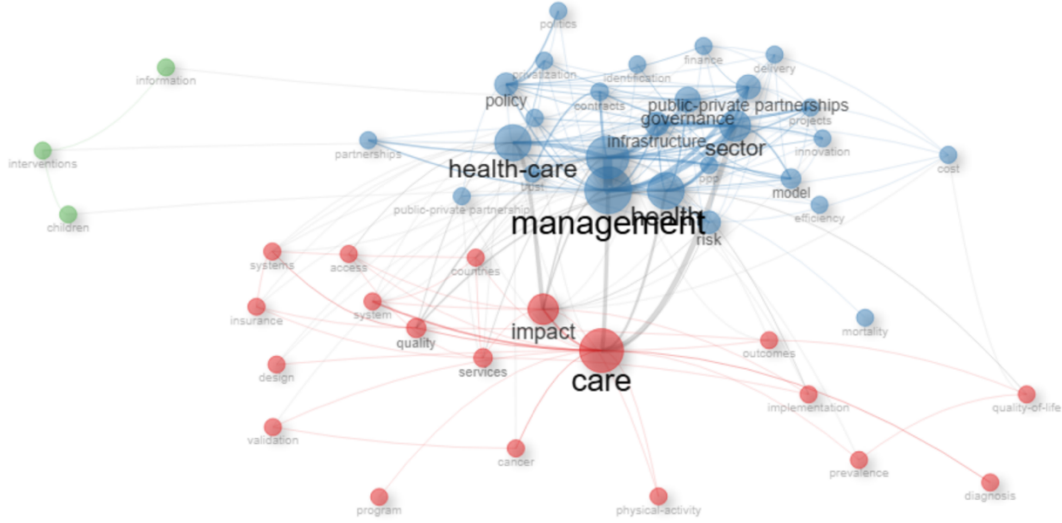

Şekil 11. Yıllara Göre Kamu-Özel İş birliği Literatüründe Anahtar Kavramların Değişim Eğilimleri

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

En sık tekrar eden kelimeler ile birlikte kelimelerin arasındaki ilişkide önemli ipuçları vermektedir. Yazarların belirlediği anahtar sözcükler ile birlikte görülme ağı analizi yapılmıştır (Şekil 12). Analiz sonuçlarına göre arasındalık derecesi en yüksek kelimeler “management (298.045)”, “care (192.985)”, “performance (165.825)”, “healthcare (146.275)”, health “(58.277)” olarak bulunmuştur. Anahtar sözcüklerin birlikte görülme ağı aynı zamanda ilişki kümelerini de ortaya çıkarmaktadır. Bu kümeler ile zaman içerisindeki araştırma konularının

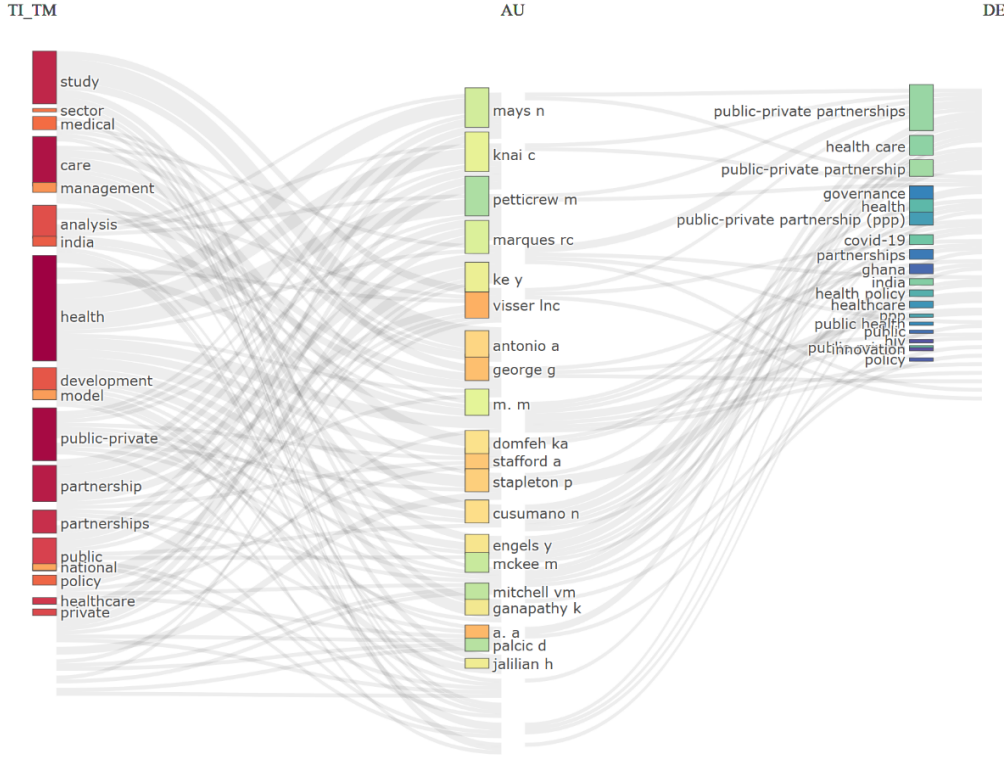
benzeştiğini ifade etmek mümkündür. Yönetim merkezli çalışmaların “health-care”, “public-private partnership”, “governance”, “sector”, “policy”, “infrastructure” ve “model” anahtar sözcükleriyle birlikte yürütüldüğü mavi kümede görülmektedir. Bakım merkezli çalışmaların ise “impact”, “services”, “quality” ve “system” gibi anahtar sözcükleriyle birlikte tasarlandığı kırmızı kümede belirtilmektedir. Ayrıca “information”, interventions” ve “children” ile ilişkili yayınların da ayrı küme oluşturduğu göze çarpmaktadır (Yeşil küme).

Şekil 12. Kamu-Özel İş birliği Alanındaki Yayınlar Arasında Anahtar Kavramlar Arası Kavramsal İlişkiler ve Küme Yapıları

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

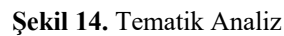
Sol tarafta başlıklarda sık kullanılan kelimelerden, ortada yazar isimlerinden ve sağ tarafta ise anahtar sözcüklerden oluşturulan üçlü alan analizi Şekil 13’te gösterilmektedir. Bir arada en sık görülen başlık-anahtar sözcük-yazar üçlüsünü gösteren bu analiz, konunun kavramsal çerçevesinin bir sinopsisini görsel olarak sunmaktadır. “Health”, “public-private”, “care”, “study”, “partnership” kelimeleri başlıklarda, “public-private partnerships”, “Healthcare”, “governance” kelimeleri ise anahtar sözcük havuzunda sıklıkla kullanılmaktadır. Özel araştırmalar için farklı anahtar kelimeler başlıklarda yer alsa dahi yoğunluk ve ilgi bu kavramlar üzerindedir. Daha çok okuyucuya ulaşma ve alıntılanma oranlarının yüksekliği için gelecek araştırmalarda bu kavramları başlık ve anahtar kelimelerde geçirmek faydalı olabilir.

Şekil 13. Başlıklar, Yazarlar ve Anahtar Kelimeler Arasındaki Kavramsal Eşleşmelerin Üçlü Alan Analizi

Kaynak: Yazarın Web of Science verileri ile yaptığı analiz sonucu, Biblioshiny arayüzü ile oluşturulmuştur.

Şekil 14’de anahtar kelimelerden türetilen tematik analize yer verilmiştir. Analizde temalar dört ana başlıkta incelenmektedir. Bu başlıklar konu ile ilgili yapılan çalışmaların seyrine işaret etmektedir. Sol üstte yer alan (niche) temalar, çalışmaların diğer kavramlara nazaran daha az yoğunlukta olduğu, çok fazla çalışılmamış, boş olan alanları ifade etmektedir. Sağ üst temada ise (Motor), çalışmaların en çok yoğunlaştığı, son yıllarda popülerleşen ve moda olan kavramları temsil etmektedir. Sol alt temada (emerging or declining), popülerliğini yitirmiş ya da henüz yükselişe geçmemiş, yavaş yavaş yükselişe geçen, var olan çalışmalarda az kullanılan kavramları ifade etmektedir. Sağ alt tema (basic) ise konu ile ilgili araştırmaların neredeyse tümünde görülen temel kavramları temsil etmektedir. Nitekim bu tematik analizden yola çıkarak, gelecekteki çalışmalar için, potansiyel taşıyan niş alanlara (sol üst) yönelmenin anlamlı olabileceği; buna ek olarak, araştırmacının sağlam bir zemine oturması açısından temel kavramların (sağ alt) da çalışmaya dâhil edilmesinin faydalı olacağı söylenebilir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bibliyometrik ağ analizine göre, KÖİ literatüründe “care”, “management”, “healthcare”, “performance” ve “impact” gibi anahtar kelimeler öne çıkmaktadır. Bu kelimeler, hizmet sunumu, kalite yönetimi ve sağlık sistemlerinin etkililiği gibi kavramların KÖİ literatürünün merkezinde yer aldığını göstermektedir. Ayrıca, “governance”, “policy”, “sector” ve “infrastructure” gibi kavramların da sıkça kullanılması, kamu-özel iş birliği modellerinin sadece operasyonel düzeyde değil, aynı zamanda yapısal ve yönetişimsel düzeyde de ele alındığını ortaya koymaktadır.

Birlikte görölme ağı analizinde çalışmalar üç ana gruba ayrılmıştır: yönetim ve yapı odaklı temalar (mavi küme), bakım kalitesi ve sağlık çıktıları (kırmızı küme), müdahale programları ve çocuk sağlığı gibi özel alanlar (yeşil küme) olmak üzere. Tematik analiz sınıflandırmasında ise dört grup tespit edilmiştir. Bu temalar, KÖİ araştırmalarının geniş bir spektrumunda ilerlediğini, ancak belirli alanlarda hâlâ boşluklar bulunduğunu göstermektedir. Özellikle niş alanlar olarak tanımlanan “quality indicators”, “ICT-based screening”, “rural implementation models”, “palliative care”, “national health services” ve “biotechnology” gibi temaların gelecekte daha fazla araştırma gerektirdiği değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimelerin yıllara göre eğilim analizi ise literatürün zamanla “framework”, “decision-making”, “delivery”, “communication” ve “identification” gibi yapısal ve yönetsel kavramlara yöneldiğini göstermektedir. Bu yönelim, KÖİ alanındaki akademik üretimin salt uygulamaya değil, aynı zamanda stratejik planlama ve karar destek sistemleri geliştirme konularına da odaklandığını göstermektedir. Nitekim, kamu ve özel sektör aktörleri arasındaki ilişki, yalnızca hizmet sunumuna değil, aynı zamanda karar alma, finansal sürdürülebilirlik ve yönetim yapılarına da yansımaktadır (Dove vd., 2024; Callens vd., 2024). Benzer şekilde Baxter ve Casady (2020) çalışmalarında KÖİ’lerin stratejik planlama süreçlerinde yerel ve ulusal sağlık sistemlerine entegre biçimde genel çerçeveyi kapsayarak ele alınması gerektiğini vurgulamışlardır.

Üçlü alan analizinde ise yazarların, başlıklarında sıklıkla “health”, “public-private”, “care” ve “partnership” terimlerini kullandığı; anahtar kelime havuzunda ise “governance”, “policy” ve “healthcare” kavramlarının ön planda olduğu görülmektedir. Bu durum, yayınların odaklandığı temalar ile okuyucu kitlesinin ilgisini çekecek anahtar terimler arasında doğrudan bir ilişki olduğunu göstermektedir. Yine de uluslararası ortak yazarlık oranının %33,76 seviyesinde kalması, çok merkezli ve çok disiplinli araştırma ekiplerinin yeterince yaygın olmadığını göstermektedir. Literatürde vurgulandığı üzere, KÖİ gibi çok aktörlü iş birliği modellerinde bilimsel üretimin de benzer biçimde çoğulcu ve etkileşimli olması beklenmektedir (Callens vd., 2024; Storeng ve Puyvallée, 2018).

Özetle, bu çalışma kamu-özel iş birliği konusundaki literatürün hacmini, yönünü ve eğilimlerini analiz ederek, alana dair mevcut durumu net bir şekilde ortaya koymuştur. Sağlık sistemlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasında KÖİ modellerinin rolü artarken, bu modellerin bilimsel olarak çok yönlü biçimde ele alınması da kritik önemdedir. Bibliyometrik analiz bulguları, sağlık politikası yapıcılar açısından stratejik karar alma süreçlerine çok boyutlu katkılar sunmaktadır. Özellikle alanda en çok çalışılan temaların, akademik iş birliklerinin ve bölgesel yayın yoğunluklarının belirlenmesi; hangi konuların bilimsel öncelik haline geldiğini, hangi alanlarda ise bilgi üretiminde boşluklar bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, sağlık politikalarının kanıta dayalı biçimde tasarlanmasını ve kaynakların daha etkin yönlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Ayrıca yükselen anahtar kavramlar ve tematik eğilimler, sağlık sistemlerinde reform ihtiyacını doğuran dinamikleri öngörme açısından politika yapıcılara erken uyarı niteliği taşımaktadır.

Gelecek araştırmalar açısından sağlık sektöründe kamu-özel iş birliği konusunun daha bütüncül ve disiplinler arası yaklaşımlarla ele alınması büyük önem taşımaktadır. Bu alanda yapılacak çalışmaların, özellikle farklı ülkelerdeki uygulama örneklerini karşılaştırmalı olarak analiz etmesi, mevcut iş birliği modellerinin etkinliğini değerlendirme açısından önemli çıkarımlar sağlayabilir. Ayrıca, analiz edilen tematik haritalar ve anahtar kelime eğilimleri, son yıllarda araştırmaların daha çok karar destek sistemleri, yönetim yapıları ve uygulama modelleri üzerine yoğunlaştığını göstermektedir. Bu eğilimin devam ettirilerek kavramsal çerçeveler ve teorik modeller geliştirilmesi, kamu-özel iş birliği alanında bilimsel bilgi birikiminin derinleşmesine katkı sağlayacaktır (Arnaout vd., 2023). Bununla birlikte, sağlık hizmetlerinde yapay zekâ ve dijitalleşme gibi yenilikçi teknolojilerin KÖİ süreçlerine entegrasyonuna odaklanan araştırmalar karar alma mekanizmalarının yeniden tasarlanmasına yardımcı olabilir (Gross ve Geiger, 2023; Ballantyne ve Stewart, 2019). Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde ise bu araştırmaların yerel bağlama duyarlı biçimde yürütülmesi, sadece uygulamalara değil, aynı zamanda politika düzeyindeki gelişmelere de doğrudan katkı sunacaktır. Gelecekteki araştırmaların, kamu-özel iş birliklerinin sürdürülebilirliğini artırarak sağlık sistemlerinin krizlere karşı daha dirençli ve toplum odaklı hale getirilmesine hizmet etmesi beklenmektedir.

YAZARLARIN BEYANI

Katkı Oranı Beyanı: Yazar, çalışmanın tümüne tek başına katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı: Çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması söz konusu değildir.

KAYNAKÇA

- Aria, M., and Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-Tool for Comprehensive Science Mapping Analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Arini, M., Sugiyono, D., and Permana, I. (2021). Challenges, Opportunities, and Potential Roles of the Private Primary Care in Tuberculosis and Diabetes Mellitus (TB-DM) Collaborative Care and Control: A Qualitative Study. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-153508/v1>
- Arnaout, A., Oseguera-Arasmou, M., Mishra, N., Liu, B., Bhattacharya, A., and Rhew, D. (2023). Leveraging Technology in Public-Private Partnerships: A Model to Address Public Health Inequities. *Frontiers in Health Services*, 3, 1187306. <https://doi.org/10.3389/frhs.2023.1187306>
- Ballantyne, A. and Stewart, C. (2019). Big Data and Public-Private Partnerships in Healthcare and Research. *Asian Bioethics Review*, 11(3), 315–326. <https://doi.org/10.1007/s41649-019-00100-7>
- Baxter, D. and Casady, C. (2020). Proactive and Strategic Healthcare Public-Private Partnerships (PPPs) in the Coronavirus (COVID-19) Epoch. *Sustainability*, 12(12), 5097. <https://doi.org/10.3390/su12125097>
- Budiono, J., Rifai, A., Saputra, A., and Handayani, S. (2024). A Bibliometric Analysis of Geotextile as Underground Filtration in Subsurface Drainage Towards Slope Stability Using VOSviewer. *Journal of World Science*, 3(6), 648–659. <https://doi.org/10.58344/jws.v3i6.630>
- Callens, C., Verhoest, K., Klijn, E., Brogaard, L., Lember, V., Pina, V., ... and Doninck, D. (2024). The Design and Management of Public-Private EHealth Partnerships. In *Public-Private Partnerships in Public Administration* (pp. 144–167). <https://doi.org/10.4337/9781803923895.00018>
- Diodato, V. P., and Gellatly, P. (2013). *Dictionary of Bibliometrics*. Routledge.
- Dirik, D., Erhan, T., and Eryılmaz, İ. (2024). Yapay Zekâ ve Örgüt Temelli Araştırmaların Potansiyel Eğilimleri Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz. *Bulletin of Economic Theory and Analysis*, 9(3), 669–698.
- Dove, G., Craig, A., Usurup, J., O’Keeffe, A., Scahill, G., Harris-Roxas, B., ... and Kelly-Hanku, A. (2024). Collaborative Governance in a Primary Health Care Partnership in Papua New Guinea. *The International Journal of Health Planning and Management*. <https://doi.org/10.1002/hpm.3808>
- Dsouza, S., Katyal, A., Kalaskar, S., Kabeer, M., Rewaria, L., Satyanarayana, S., ... and Chokshi, M. (2024). A Scoping Review of Health Systems Resilience Assessment Frameworks. *PLOS Global Public Health*, 4(9), e0003658. <https://doi.org/10.1371/journal.pgph.0003658>
- Ebulue, C., Ebulue, O., and Ekesiobi, C. (2024). Public-Private Partnerships in Health Sector Innovation: Lessons from Around the World. *International Medical Science Research Journal*, 4(4), 484–499. <https://doi.org/10.51594/imsrj.v4i4.1051>
- Gross, N. and Geiger, S. (2023). Choreographing for Public Value in Digital Health? *Big Data and Society*, 10(2). <https://doi.org/10.1177/20539517231220622>
- Jiménez-Buñuales, M., Sanz, P., Diego, P., and Menorca, M. (2024). The Collaboration of Private Hospitals with the Public Health Service: The Case of La Rioja, Spain (1986–2019). *Healthcare*, 12(10), 990. <https://doi.org/10.3390/healthcare12100990>
- Katz, R., Wentworth, M., Quick, J., Arabasadi, A., Harris, E., Geddes, K., ... and Jha, A. (2018). Enhancing Public–Private Cooperation in Epidemic Preparedness and Response. *World Medical and Health Policy*, 10(4), 420–425. <https://doi.org/10.1002/wmh3.281>
- Kocaman, E. (2022). Analitik Düşünmenin Sağlık Yönetimi Açısından Önemi. Y. D. Uslu (Ed.), *Sağlık Yönetiminde Analitik Düşünme içinde* (17-31). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kocaman, E., & Gedikli, E. (2024). Liderlikte ve Yöneticilikte Stratejilik. S. Dünder (Ed.), *Sağlık Yönetiminde Liderlik ve Yöneticilik içinde* (397-422). Nobel Akademik Yayıncılık.

- Kocaman, E., Gedikli, E., Terlemez, B., & Baç, A. (2024). The Relationship of Nurses' Best Practice Examples with Organizational Resilience in Combating the COVID-19 Pandemic: The Case of a State Hospital. *Health Sciences Quarterly*, 4(3), 167-179. <https://doi.org/10.26900/hsq.2286>
- Kokol, P., Vošner, H., and Završnik, J. (2020). Application of Bibliometrics in Medicine: A Historical Bibliometrics Analysis. *Health Information and Libraries Journal*, 38(2), 125–138. <https://doi.org/10.1111/hir.12295>
- Komedi, A., J, H., and Istiono, W. (2019). Tuberculosis Treatment With DOTS Strategy on Mandiri Practice Doctor as Public Private Mix: A Case Study in Kebumen Regency. *Review of Primary Care Practice and Education (Kajian Praktik dan Pendidikan Layanan Primer)*, 2(1), 20. <https://doi.org/10.22146/rpcpe.44470>
- Kuteesa, K., Akpuokwe, C., and Udeh, C. (2024). Financing Models for Global Health Initiatives: Lessons From Maternal and Gender Equality Programs. *International Medical Science Research Journal*, 4(4), 470–483. <https://doi.org/10.51594/imsrj.v4i4.1050>
- Lee, C., Lee, J., and Liu, Y. (2021). Catalysing Innovation and Digital Transformation in Combating the COVID-19 Pandemic: Whole-of Government Collaborations in ICT, R and D, and Business Digitization in Singapore. *Public Money and Management*, 43(4), 340–348. <https://doi.org/10.1080/09540962.2021.1966197>
- Mahat, A., Citrin, D., and Bista, H. (2018). NGOs, Partnerships, and Public-Private Discontent in Nepal's Health Care Sector. *Medicine Anthropology Theory*, 5(2). <https://doi.org/10.17157/mat.5.2.529>
- Nozaki, I., Aung, T., Oo, N., Kodoi, H., Ito, Y., Inaba, T., ... and Shiratori, K. (2021). Enhancing the Blood Safety Program in Myanmar: Report on Projects of Global Extension of Medical Technologies of Japan. *Global Health and Medicine*, 3(1), 48–51. <https://doi.org/10.35772/ghm.2020.01071>
- Nuhu, S., Mpambije, C., and Ngussa, K. (2020). Challenges in Health Service Delivery Under Public-Private Partnership in Tanzania: Stakeholders' Views From Dar es Salaam Region. *BMC Health Services Research*, 20(1). <https://doi.org/10.1186/s12913-020-05638-z>
- Ooms, G., Oirschot, J., Okemo, D., Reed, T., Ham, H., and Mantel-Teeuwisse, A. (2022). Healthcare Workers' Perspectives on Access to Sexual and Reproductive Health Services in the Public, Private and Private Not-For-Profit Sectors: Insights From Kenya, Tanzania, Uganda and Zambia. *BMC Health Services Research*, 22(1). <https://doi.org/10.1186/s12913-022-08249-y>
- Sanders, K., Rundi, C., Jelip, J., Rashman, Y., Gueye, C., and Gosling, R. (2014). Eliminating Malaria in Malaysia: The Role of Partnerships Between the Public and Commercial Sectors in Sabah. *Malaria Journal*, 13(1). <https://doi.org/10.1186/1475-2875-13-24>
- Siqueira, M., Oliveira, M., Lino, M., Souza, S., Silva, G., Tomaz, R., ... and Oliveira, L. (2022). International Severe Acute Respiratory and Emerging Infection Consortium (ISARIC). A New Collaborative Global Platform for Global Clinical Trials Targeting Post-COVID19 Patients. *Manual Therapy Posturology and Rehabilitation Journal*, 20, 1–6. <https://doi.org/10.17784/mtprehabjournal.2022.20.1254>
- Srivastava, R. and Srivastava, S. (2022). Bibliometric Analysis of Indian Journal of Palliative Care From 1995 to 2022 Using the VOSviewer and Bibliometrix Software. *Indian Journal of Palliative Care*, 28, 338–353. https://doi.org/10.25259/ijpc_30_2022
- Storeng, K. and Puyvallée, A. (2018). Civil Society Participation in Global Public Private Partnerships for Health. *Health Policy and Planning*, 33(8), 928–936. <https://doi.org/10.1093/heapol/czy070>
- Suárez-Herrera, J., Zúñiga, R., and Díaz-Castro, L. (2024). Strategic Alliances in Global Health: Innovative Perspectives in the Era of Sustainable Development. *Healthcare*, 12(12), 1198. <https://doi.org/10.3390/healthcare12121198>
- Terlemez, B., Kocaman, E., Baç, A., Kürtül Örtlek, M., & Kalaner, A. (2024). Klinik Liderliğin Örgütsel Dayanıklılık Üzerindeki Etkisinde Psikolojik Güvenlik ve Grup Bağlılığının Rolü. *Journal Of Original Studies*, 5(1), 17–33. <https://doi.org/10.47243/jos.2629>

- Weel, C., Alnasir, F., Farahat, T., Usta, J., Osman, M., Abdulmalik, M., ... and Kassai, R. (2017). Primary Healthcare Policy Implementation in the Eastern Mediterranean Region: Experiences of Six Countries. *European Journal of General Practice*, 24(1), 39–44. <https://doi.org/10.1080/13814788.2017.1397624>
- Wu, C., Yan, L., Long, Q., Liu, Y., Tan, J., Lou, Z., ... and Tang, S. (2022). Trends in Global Health Research Among Universities in China: A Bibliometric Analysis. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2267301/v1>
- Yılmaz, A. and Tuzlukaya, Ş. (2023). The Relation Between Intellectual Capital and Digital Transformation: A Bibliometric Analysis. *International Journal of Innovation Science*, 16(2), 244–264. <https://doi.org/10.1108/ijis-08-2022-0145>